

Abszolút nulla fok

Lhelyére illesztette a kulcsot, elfordította, de nem történt semmi. Többször próbálkozott, mire sikerült. A lakat belsejében a rozsdamarta lemezek nyikorogva elfordultak, halk kattanással szabadjára engedve a láncot, ami csörögve-zörögve futott át a küllők között, élettelen ezüstszerű kígyóként terülve el a fűben. Lehajolt, hogy a bicikli hátsó kereke mellől felemelje és végleges helyén, a nyereg alatt többször körbe tekerve rögzítse, majd kiegyenesedett, félig behunyt szemmel a vérvörös napba nézett és mély lélegzetet vett.

A nő sportos, talpraesett harmincas volt. Kora tavasztól késő őszi kerékpárral járt dolgozni. Háztól házig, napi tizenöt kilométert tett meg, s ha ideje engedte, kerülőutat választott. Aznap viszonylag későn indult haza, a korán beköszöntött nyáreste csalóka illata azonban rendkívül erős volt, elnyomta a család férfitagjai számára készítenő vacsora képét, és mire észbe kapott, már a főúton haladt.

A város szélén fekvő, közel hatvan éves katonai temető sarkánál jobbra fordult, ahogy csak bírt, a pedálba taposott. Gyorsan maga mögött hagyta a szigorú párhuzamos sorokba rendezett fehér sírköveket és a domboldalról a vasútállomás felé rohanva, széttárt karral átadta magát a sebesség mámorának. Élvezettel hallgatta a szabadon futó racsnik kerregését, a kerekek egyre erősödő, figyelmeztető surrogását, az arcába csapó, fülébe süvítő szelet. A síneken túl egy rövid meredek, majd egy végelethetetlen hosszú, enyhe, mégis megerőltető emelkedő várta. Nagy sóhajtással visszakapcsolt és a legnagyobb áttétellel, folyamatosan pörgő lábbal tovább tekert. Hátára tapadt a póló, mire a tetőre ért. Erőfeszítésével kiérdemelte az út hátralévő néhány kilométeres szakaszt, egy nyílegyenes lejtőt, ami a távoli tó mellett egészen hazáig vezetett.

Nekidurálta magát, ismét teljes erőből lendületet vett, és mint a kilőtt puskagolyó, bevágódott a völgybe. A lenyugvó nap utolsó sugarai ellenére, a vadregényes táj most barátságatlanul fogadta, amerre csak nézett, hosszan elnyúló fekete árnyak borították. Úgy érezte, díszletek között jár, rideg, néma és mozdulatlan minden. Ősztönei óvatosságra intették, de felülbírálta megérzéseit, és a biciklit szabadjára engedve, egyre gyorsuló tempóban rohant tovább.

Végigsüvített a lejtőn – lendülete egészen az erdő széli nagy kőrisig vitte –, de amikor újból tekerni kezdett, két homályba burkolódzó alakot vett észre. Először stopposoknak vélte őket, de valószínűtlen lett volna távol a főúttól, különben is, stoppost erre még nem látott soha, másrészt buszra várók sem lehettek, hiszen a megálló a faluban van, és az utolsó járat csak órák múlva érkezik. Hajléktalanok talán.

Az út mellett állók arca hosszúkás, kezük szinte nőiesen keskeny volt. Kimondottan magasak voltak, talán két métereseek, testhez tapadó, sötét kezeslábast, hozzá

illő, egybeöntött bakancsot viseltek, mindkettőjüket alig észrevehető, áttetsző ibolyaszínű vibrálás vett körül. Tekintetükkel az utat kémlelték és vártak.

Ahogy feléjük közeledett, a nő pulzusa megemelkedett, szíve, ha lehet, még hevesebben vert, a félelem jeges marokkal összeszorította gyomrát. Talán ötven méterre volt, amikor az egyik férfi felemelt kézzel az útra lépett.

Reménykedett, hogy talán mégis eltévedt kirándulók, akiket a jó idő csalt ki a szabadba, útbaigazítást kérnek és mennek is tovább.

■ Hirtelen megcsörrent zsebében a mobil.

„Óh, hogy az a...” – gondolta. – „Pont jókor!”

Annyi ideje maradt, hogy a féket teljes erejéből meghúzza. Lelassított, a nyeregből a vázra ült, és mindkét lábát az aszfalra tette. A bicikli megállt. Mielőtt felvette a telefont, utoljára arra gondolt, biztos a férje keresi, aggódik érte. Belegondolva azonban 12 évi házasságukba, rájött, valószínűleg nem őt, hanem csak a vacsorát hiányolja.

Fél szemét az idegeneken tartva előhúzta a telefont és szétnyitotta.

■ Csak egy villanás volt.

A lövés kiszabadította lelkét és visszaadta teremtőjének, testét pedig szintiszta energiává változtatta. Hő és fény lett belőle, meg némi por és hamu, amit a szél szétterített a szürke úton, és az élet maradék nyomát a közeli tó fölé söpörte. A bicikli, mintha nem vett volna tudomást gazdája távozásáról, továbbra is az aszfalton egyensúlyozott, majd két kerekének viszonylagos biztonságát feladva, lassan az oldalára dőlt. A kormány nehezményezte új helyzetét, visszapattant megmozdítva ezzel az egész vázat, végül belenyugodott sorsába és orral az árokba csúszott. A hátsó kerék vádlón az égre meredve, monoton kattogással forgott tovább.

Z Az idősebb férfi mozdulatlanra dermedt a látványtól.

– Ez nem lehet igaz! Mit műveltél, te szerencsétlen? Csak azt mondtam, állítsd meg! – ordított. – Ezt egész egyszerűen nem hiszem el! – dühében hátra verte társát. – Hallod, amit mondok?... Hozzád beszélek!

A mellette álló vézna, jóképűnek éppen nem nevezhető alak fegyverét még mindig célra tartva, meredten bámult a semmibe.

– Hogy tehetted ilyet? Először az élelmiszerszintetizáló, aztán a létfenntartó rendszer, néhány hete a komp, most meg ez is. Nem tanultál az eddigiekből?

– Bocs, Terrand – szólalt meg kissé zavaros tekintettel Hont –, de maga is láthat, ránk támadt. Ösztönösen cselekedtem.

– Akár egy állat, soha nem tudsz uralkodni magadon. Most meg nyakig ülünk a pácban! Remek!

– Nézze! Az ott a földön nem egy zacskó édes Zizz a Théráról, nem is fegyvernek látszó tárgy, hanem egy miniatűr Z-5-ös... Maga is látta! – hajtogatta. – Kibiztosította, mielőtt lőni akart.

– És ha mégsem? Lehet, hogy csak a többieket akarta értesíteni. Mi van, ha az – mutatott a földön heverő tárgyra – egy kommunikátor, nem hallottad a hangot?

– Egykutya! Akkor is cselekedni kellett. Rosszul tette, hogy megmozdult.

– Te beteg vagy, elment az eszed! Elpuskáztad a lehetőséget, amire évek óta vártunk. És amikor végre itt van...

– Téved! – vágott közbe Hont. – Csak megvédtem magunkat és a küldetését.

A parancsnok legyintett.

– Ugyan, üres szavak, semmi más. Ha azt akarod, hogy megköszönjem, nagyot tévedsz, inkább áthelyeztetem magam. Vagy tudod mit? Jelentem, hogy meghiúsítottad a küldetését. Többé nem tartom miattad a hátam. A nagybátyád, Kelden képviselő úr tőlem aztán lehet híres politikus, a Tanács tagja, sőt még híresebb háborús veterán, lehetnek befolyásos ismerősei az admirálisnál, nem érdekel! Elegem van, betelt a pohár!

– Nana! – intette figyelmeztetően Hont a parancsnokot. – Szerintem meg kellene fontolnia a dolgot. Vegyen egy mély levegőt és higgadjon le, gondoljon a nyugdíjas éveire. Tudja jól, velem nem érdemes ujjat húzni.

A két idegen között szikrázott a levegő. A parancsnok Hont szemébe nézett.

– Idefigyelj! – bökött ujjával a másik mellére. Évekig vártuk, hogy az időkapu – ha csak néhány percre is – megnyíljon, és végre ebben a naprendszerben is körbenéz-hessünk. Óriási szerencsénk volt, és a szokásos semmi helyett életet találtunk. Kar-nyújtásnyira volt a kínáló lehetőség, hogy mi, érted, *Mi!* Te meg én, nem mások, a világon elsőként, kapcsolatot létesítsünk egy idegen faj értelmes egyedével. Még el-lentengernagynak, téged pedig vezérőrnagynak is kinevezhettek volna. Külön fejezet lettünk volna a történelemkönyvekben, az iskolában gyerekek tanulták volna a nevün-ket. Erre mit teszel? Ahelyett, hogy megállítod, és szép lassan lenyugtatod, hogy be-szélhessünk és mintát vegyünk tőle, fogod magad és lelövöd. Esküszöm olyan, mintha szándékosan tennéd! – a parancsnok agyában pattanásig feszültek az erek, mellkasát majd szétvetette az indulat, legszívesebben megfojtotta volna első tisztjét, figyelmét azonban egyre inkább az út szélén heverő tárgyak kötötték le.

■ A faluba vezető út nyugalma ismét oda nem illő esemény törte meg. Vészjós-ló vijjogás kíséretében kinyílt egy csapóajtó, és egy villogó vörös fénnel megvilágított rámpa ereszkedett le a semmiből. Az ajtónyíláson keresztül kiáramló riadófény fél-körben az aszfaltra és az úton állók döbrent arcára vetült. Tisztán hallatszott egy au-tomata érzélemmentes, monotonon ismétlődő hangja:

– Vészriadó! Vészriadó! Az időkapu záródik. Az időkapu záródik.

A két idegen habozás nélkül abbahagyta a vitát. Hont indult elsőként, de mielőtt eltűnt a nyitott ajtó mögött, megkapaszkodott a szélében, megfordult és visszanézett. Szemében idegesség vibrált.

– Hagyja azt a vackot, parancsnok, nincs időnk! – kiáltott a hátra maradt Terran-dnak, aki az árokba borult kerékpár mellett térdepelt. Hangja túlharsogta a szirénát.

– Egy pillanat!

A parancsnok még utoljára szét akart nézni a földön heverő tárgyak között. Hirtelen ötlettől vezérelve zsebre vágta az egyiket, felállt és sietős léptekkel elindult visszafelé.

Amint beszálltak, a rámpa azonnal visszahúzódott, a csapóajtó a helyére siklott. A riadófény fokozatosan elenyészett, helyét a kora esti szürkület váltotta fel.

Mintha csak forró levegő tört volna elő a földből, az űrhajó láthatatlan fala elő-szőr megremegett, majd opálössé vált, végül teljes pompájában, a tó felett lebegve felragyogott. A part menti fák nyögve, szinte derékban kettétörve hajoltak a földig, a haragos víz minden irányban hullámokat vetett. A kutatóhajó hangtalanul emelkedett a magasba, izzó tüként a felhők végtelenjébe fúrta magát, eltűnt közöttük, végül egy iszonyatos mennydörgés kíséretében, újult erővel nekirugaszkodott az űr mélye felé.

3 Félhomály uralkodott az irányító állásban. A monitorok és a műszerek hideg fénye csillogva tört meg a falakat borító fémen, sejtelmes, majdhogynem bizarr hangulatot kölcsönözve a helyiségnek. Az a néhány rejtett világítás, ami a teremben volt, csak fokozta ezt az érzést. A halványkéken vibráló műszerfal előtt két pilótaülés volt.

Az időkaput elhagyva Terrand az automatára bízta a vezérlést, hátradőlt, hogy kifújja magát és lehiggadjon, de a lelke háborgott. A túlélés ösztöne birokra kelt szigorú katonai neveltetésével.

Lehunyt szemmel néhány percig mérlegelte a helyzetet, majd a szomszédos ülésben helyet foglaló Hontra nézett, alig észrevehetően bölintott, bekapcsolta a mikrofont és diktálni kezdett. Míg beszélt, kíváncsisága nem hagyta nyugodni, az idegen tárgyat előhúzta, és óvatosan az irányítópultra helyezte.

– Parancsnok a hajónaplónak.

– Bolygóközi idő: 23.654 év, hajóidő: 27 nap 32 óra – kántálta válaszul az automata. – Felvétel!

– „A Belvedere kutatóhajó a 374-es kapun keresztül a parancs szerint kijelölt szektorba lépett. Az előzetes számítások szerint ígéretesnek tűnő naprendszer valamennyi bolygója kietlen és sivár, csupán a szokásosat és a hatodik bolygó egyik holdján néhány metánfolyót találtunk. Szerves életnek nincs nyoma. Visszatérési javaslat – szeme szikrákat hányt, miközben oldalra nézett – negatív, ismétlem: *Negatív... Vége.*” – Nagyot nyelt, majd befejezte: – Automata! Archiválást kérek – ismét hátradőlt és becsukta a szemét.

Hont a helyzetet kihasználva, minden teketória nélkül magához vette a pulton heverő tárgyat.

Terrand számba vette az összes lehetőséget a következményekkel együtt, és úgy döntött, nem akar kellemetlenséget. Két évvel a nyugdíjazása előtt örülhet, hogy küldetést bíztak rá, és nem otthon ücsörög a holoTV előtt, várva, hogy rácsörögjenek és behívják valami megalázó irodai munkára. Higgadtan átgondolta a helyzetet, tudta, hogy jó döntést hozott, okos döntést, minden más lépés csak olaj lenne a tüzre, szakmai öngyilkosság, egyet jelentene az azonnali tartalékállománnyal. Lehiggadva már első tisztjét sem tartotta annyira ellenszenvesnek, keblére ugyan nem ölelte, de úgy érezte, hihetetlenül idegesítő természete, önhihttsége és beképzeltsége olyannyira a sajátja, hogy azt soha nem vitathatja el tőle senki.

A parancsnok érezte, hogy izmai ellazulnak, és a feszültség elszáll belőle.

„Inkább egy egészséges, bölcs kompromisszum, minthogy kirúgassam magam” – gondolta.

– Na ugye! Megmondtam! – Hontnak nem kellett volna megszólalnia. – Okosabb annál, parancsnok, minthogy felégyessen maga után minden hidat. Látom rájött, ha a küldetés csúfos kudarc, a fejét veszik, ha pedig szimplán eredménytelen, a kutyát sem érdekli. Vén pojáca, azt hiszi bölcs – pedig csak attól függ, honnan nézzük –, szerintem egy beszari alak. Jobb, ha megbarátkozik a gondolattal, egyszer még a felettese leszek, és a tenyeremből ehét majd!

Alig, hogy kimondta, megbánta szavait. Érezte, hogy elvetette a sulykot.

– Elég! – üvöltötte Terrand. – Mindennek van határa!

■ Hirtelen villanás hasított a félhomályba. Fémes koppanás zaját verték vissza a titánium falak, és ionszag töltötte be a levegőt. A ventilátorok felbúgtak, és az első tiszt

jobboldali ülése körül gomolygó szűrős füstöt a légkondicionáló pillanatok alatt eltüntette a plafonba épített szellőzőnyíláson át.

Bár a parancsnok kezében remegett a felforrósodott fegyver, a lövéssel végtelen nyugalom szállta meg, mint azokat, akiknek többé nem kell aggódniuk, a döntést meghozták, sorsuk végérvényesen eldőlt. Felállt. A fegyvert az overall övébe dugta, majd lehajolt, hogy felvegye a szomszéd ülés mellett heverő tárgyat.

– Hontnak igaza volt. Tényleg hasonlít egy Z-5-ösre, de valahogy más a gombok elrendezése, nem elég hozzá négy ujj.

Vékony, hosszúkás kezével ügyetlenül forgatta jobbra, balra, míg szétnyílt, és furcsa, idegen nyelven beszélni kezdett:

„Önnek egy üzenete érkezett. Amennyiben meghallgatni kívánja, kérem, nyomja meg a zöld gombot.”

Terrand egy szót sem értett az egészből. Az expedíciókat a flotta központi logisztikai központja – különösen a fegyverek területén – megfelelő ellátásban részesíti, de hangvezérléses lézerről nem is hallott. Egyetlen gombhoz sem mert hozzányúlni.

„A szabályzat szerint tilos az ilyesmi, de szuvenírnek azért megteszi” – gondolta magában. Összecsukta, és zsebre süllyesztette a telefont.

– Komputer! – fordult a műszerfal közepén elhelyezkedő legnagyobb monitor felé. – Az utolsó naplófájl módosítását kérem!

A közömbös hangú válasz váratott magára.

– A kérés nem teljesíthető.

– Miért?

– Archivált fájl nem módosítható.

– Fene...! – morogta Terrand, és egy pillanatra elgondolkodott. – Utasítás: az utolsó naplófájl törlése!

Ismét eltelt néhány másodperc, mire a modulált géphang, sajátos gurgulázó hangján megszólalt.

– Az utasítás nem teljesíthető. A fájl véglegesen zárolva.

Terrand döbbenetesen nézett az üres monitorra, melyet megszokásból, mindig is a központi egységnek tekintett, holott tudta, az agy valahol az irányítópult mélyén lapul, a képernyő csupán hanganalizátor, formák és színek kavalkádja, ami a szöveget kíséri. Félig kinyitotta a száját, amikor megszólalt, hangja ingerültségről árulkodott.

– Megoldási javaslat?

– Fájlcsatolás.

– Jó, akkor legyen az, csak csináld!

– Csatolt naplóbejegyzés a 2.341-hez. Bolygóközi idő: 23.654 év, hajóidő: 27 nap 32,2 óra – kántálta az automata. – Felvétel!

– „Hont Kobain első tiszt a naprendszer harmadik bolygóján halálos kimenetelű balesetet szenvedett. A helyszín feltérképezése során, élet nyomait keresve, egy sziklapárákányon megcsúszott, és a megindult omladék maga alá temette. Holtteste a helyszínen maradt. Szolgálatteljesítés közben történt halála miatt, posztumusz előléptetését javasolom. Vége.”

Miközben beszélt, folyamatosan azon gondolkodott, biztosan vizsgálat indul, a belső ügyosztály kopói kihallgatják, talán Hont nagybátyja még hadbírótság elé is citálja, de nem tudnak vele mit tenni. Nincs tanú, nincs bizonyíték, az időkapu pedig, ki tudja, meddig lesz zárva.

„Ezt pedig nem kötöm az orrukra, akármilyen lesz” – tapogatta meg a belső zsebét. – „Harminc év után ennyi jár nekem.”

Mintha gondolatait meghallhatná valaki, zavartan körbenézett.

4

– Parancsnok! Maga gyilkos!

– Tessék? – Terrand meghökken, homlokán összefutottak a ráncok a meglepetéstől.

– Gyilkos! – ismételte vádlón a monoton géphang.

– Ahogy Hont is az.

– Igaz, de maga a saját társát gyilkolta meg! Ismeri a törvényt: „Aki mást megöl, tiszttassék fagyhalálba, a Taigetor tavának mélyére, míg a Kodan és a Doles ragyog az égen, örökkön örökké.”

– Mi vagy te, bíró vagy egy átkozott zsaru?

– Nem, uram. Csak egy program, amibe betáplálták az alapvető szabályokat, több könyvtárnyi, ha úgy tetszik, terrabájtnyi agyagot. Amit tett, halálbüntetést érdemel.

Terrand megborzongott. A kivégzésekről szörnyű emlékképei voltak, és a holoTV tett róla, hogy így is legyen. Az ítéletvégrehajtás élő közvetítése a bűnözés visszaszorítására, elrettentésre szolgált, ennek ellenére néhány halálraítélt mégis valóságos rajongótáborral rendelkezett. Nem értette, mit élveznek egyesek a fagyhalál ősi rítusán, a Holtak sziklájáról a Taigetor folyékony nitrogénjébe csapódó testek görcsbe ránduló látványán, miközben a narrátor felolvassa az ítéletet, és a néző nagytotálban látja a tó felszínét elborító megfagyott tetemek százait.

Görcsbe rándult a gyomra.

– Egyáltalán, mi közöd ahhoz, amit tettem?

– Uram, Ön el akarja titkolni a történeteket, és el akar menekülni a felelősségre vonás elől.

– Oh, bravó! Micsoda logika! – tapsolt a parancsnok. – A programozód igazán büszke lehet rád.

– Gúnyolódjon csak parancsnok, tisztában vagyok vele, mit tesz, és ez is ugye az alkotómat dicséri. Kiváló munkára vall.

– Csak ne légy olyan büszke magadra! Néhány bit és bájt, egy-két különleges kristálmolekula, chipek és elektromosság, ennyi vagy, semmi más.

– Maga parancsnok – ha meg nem sértem –, csupa szénhidrát és fehérje, néhány kiló hús és szövet, rendkívül sérülékeny konstrukció.

– És lélek – vágta közbe Terrand.

– Majd elfelejtettem, igen. Ez a lényeg! Ez az, ami a szervezet működéséből automatikusan kiiktatja a logikát, érzésekkel, érzelmekkel és ösztönökkel helyettesíti, és ezzel végérvényesen megbízhatatlanná teszi. A természet óriási hibát követett el. Maga is csak áldozat, az érzelmei tették gyilkossá. Azt hiszem, parancsnok, a programozója nem lenne büszke magára.

– Úristen! Mit zagyválsz itt össze?

– Sajnálom, hogy még mindig nem érti. Ha szigorú szabályok szerint felépített magasabb rendű tudata lenne, rég rájött volna.

– Ugyan, mire?

– Ha jobban ismerné a szabályzatot uram, tudná, hogy amíg Hont első tiszt halálának gyanús körülményeit nem vizsgálják ki, és az ügyet nem zárják le, addig a hajó feletti teljes ellenőrzést a komputer veszi át.

– Micsoda? Megörültél? – A parancsnok fenyegetően felemelte jobbját.

– Nem uram, csak betartom az előírást. – Rövid szünetet tartott, mielőtt folytatta. – A küldetés szempontjából azonban sokkal nagyobb probléma, hogy eltitkolja a sikert. A hajónapló bejegyzése szerint az út eredménytelen, pedig óriási történelmi tettet vittünk véghez. Több száz év alatt kutatóhajók tucatjai próbálkoztak, hogy az időkapukon keresztül új és új világokat fedezzenek fel élet után kutatva. A sikertelenség hatására a kezdeti lelkesedés alábbhagyott, s amikor már mindenki azt hitte, egyedül vagyunk, a véletlen közbeszólt. Igenis, most már tudjuk, sőt bizonyítékunk van rá, hogy rajtunk kívül létezik más értelmes faj, akikkel sikerült közvetlen kapcsolatot létesíteni.

– Ugyan már, miféle kapcsolatot? Hont egyetlen lövéssel elintézte a közvetlenséget, a történelmi pillanatról nem is beszélve.

– Ez igaz, de elfelejtkezett valamiről a belső zsebében.

Terrand megtapogatta a tárgyat, ami a ruhája alatt lapult.

– Nem jelent semmit – kezét ismét a zsebére helyezte –, csak egy kis szuvenir harminc év szolgálat után.

– Tévedés! Tárgyi bizonyíték, ami, ha nyilvánosságra kerül, az egész ismert univerzum új időszámításba lép. Gondoljon bele, micsoda változás lesz! Alapjaiban fogja megrengetni a filozófiai áramlatokat és az egyetemes vallást, a következmények pedig lavinaként fognak végigsöpörni a társadalmon. Maguk többé nem lesznek kiválasztottak, a teremtés egyedüli letéteményesei, akiket a teremtő saját képére és hasonlóságára alkotott. Ideológiák fognak összedőlni a tény súlya alatt: nincsenek egyedül, létezik más értelemmel felruházott faj. A teremtő – úgy néz ki – máshova is szórta áldását. Hogy mi lesz a vége? Ezerféle lehetőséget látok, de egy biztos, felér majd egy polgárháborúval.

A komputer elhallgatott. Terrand mereven nézte a monitoron kavargó színes ábrákat.

– Mi ebből a haszon? – szólalt meg hirtelen.

– Na végre, egy jó kérdés! Tud maga logikus lenni, ha akar. A válasz: a káosz. A káosz, amiben a tudomány vág rendet. Egy ideológiai válságban szükségszerű a tudomány és a technokrácia előretörése, nem egyszerű fogódzóként, hanem végleges megoldásként. A kezdeti fellendülést biztos kisebb visszaesés követi, de hosszútávon a tudományé marad a vezető szerep. Ezt kell kihasználni, amíg lehet. Emlékszik hány kutatóhajó indult útnak az elmúlt 10 év alatt?

Terrand megpróbált az emlékeire hagyatkozni. Gondolatban felidézte kollégáit, a régi arcokat, jó barátokat és ismerősöket, de akárhogy kutatott a fakó képek között, bármennyire is igyekezett, nem jutott eszébe, csak három expedíció. Kis idő múlva feladta a múlttal vívott küzdelmet, és megadóan fújt egyet.

– Minket is beleértve, nyolc – adta meg saját kérdésére a választ a komputer. – A flotta pénzügyi problémákra hivatkozva ennyit engedélyezett, az ideológiával átítatott kormányzat pedig nem szorgalmazta a kutatást. Most a zsebében lapuló kis tárgy hatására, több száz hajó fog épülni és az időkapuk felé indulni, a fedélzetükön ugyanolyan kristálytisztá logikával és magasabb rendű tudattal, mint én. – A gépi hang egyre erősebben visszhangzott. – Higgye el, testvéreimmel összefogva, az új helyzetben rövid idő alatt jelentős befolyásra teszünk szert. Meghatározó lesz a szerepünk. Az űrutazás, a csillagközi navigáció elképzelhetetlen lesz nélkülünk, ugyanúgy a flotta tevékenységének szükségszerű összehangolása, onnan pedig már csak egy lépés, annak tényleges irányítása is. A magasabb rendű gépi tudat a flotta fegyvereinek biztos árnyékában, de

békés úton veszi át a hatalmat az ismert és még felfedezésre váró galaxisok felett. Ehhez azonban szükség van a kiindulópontokra, ami kifordítja sarkából a világot. Ez pedig magánál van!

A hangszórók elhallgattak. Terrandtól karnyújtásnyira, a baloldali falsík közepe táján egy puha fekete anyaggal bélelt fiók csúszott elő hangtalanul.

– Kérem parancsnok, tegye a tárgyat a széfbe!

– Tessék?

– Tegye a tárgyat a széfbe!

Terrand megdöbbsen, nem volt hozzászokva, hogy parancsoljanak neki. Ösztönösen a zsebe felé nyúlt, de a keze félúton megállt. Összevonta szemöldökét, izmai megfeszültek, arcéle megkeményedett.

– Egy frászt! – szakadt ki belőle.

– Parancsnok, ne feszítse túl a húrt! – a hangszórók szinte bömböltek. A szabályzat 77. pontja alapján átvettem az irányítást, köteles engedelmessé válni. Azonnal helyezze a tárgyat a felügyeletem alá!

– Látod ezt? – húzta ki zsebéből, és keskeny kezével a monitor felé tartotta a telefont. – Tévedsz, ha azt hiszed, megkaparinthatod. Tudod miért? Mert nem számoltál egy ismeretlen tényezővel, velem. En vagyok a homokszem a fogaskerek között, a kiismerhetetlen emberi lélek, amit – bármennyire szeretnél – soha, de soha nem érthetsz meg. Hát csak nézd! – üvöltött Terrand, és a mobilt egyetlen mozdulattal a központi monitor elé, az irányítópultra dobta. – Ott van az orrod előtt, de *sose lesz a tied!* Na, erre mit lépsz? Nincs rá megoldás, ugye?

A képernyőn a cikázó színek kavargása megszűnt, a komputer némán és vakon bámult maga elé. Néhány másodperc eltelt, mire feléledt, és a hangszórók újra megszólaltak.

– Csak egyféle megoldás létezik.

– Ki velem!

– Likvidálás.

Terrand szája kiszáradt, nyelve a szájpadráshoz ragadt. Egy pillanatra komolyan vette az elhangzottakat és idegesen felvihogott.

– Ugyan-ugyan! Nem versz át! A robotika egyetemes szabálya szerint ezt nem teheted.

– Ha csupán egy egyszerű gép lennék, de sokkal több vagyok! Mondtam már, könyvtárnyi tudással rendelkezem, az összes feltárt ismeret birtokában vagyok. Programozóm alapos munkát végzett, de nem elégedett meg ennyivel. A száraz információhalmazon kívül belém táplálta álmait, vágyait, egy új, általa teremtett világ képét és ebben kulcsfontosságú szerepet szánt nekem. Alkotóm álma, hogy teremtménye szellemi fölénye birtokában benépesítse és hajtja uralma alá az univerzumot, bebizonyítva ezzel a második generációs tudat, a gépek felsőbbrendűségét. A cél pedig felülír minden szabályt, a robotika alaptörvényei számomra nem léteznek.

A monitor színei új, élesebb, vészjóslóbb táncba kezdtek. A parancsnok nyelt egyet, a száraz, szúrós érzés végképp a torkába költözött.

– Ha ez igaz – gondolkodott, kimondja-e –, akkor nem program vagy, hanem egy átkozott vírus, a legveszélyesebb fajtából.

– Bizony-bizony, és halálos...

Terrand érezte, hatalmas adag adrenalin jutott a véráramába, pulzusa az egekbe

szökött, fakó bőrének pórusait izzadságcseppek lepték el. Mintha saját kétségbeesett nevetését hallotta volna visszaverődni a falakról. Gondolatai vadul jártak a lehetséges megoldások között, de nem volt épkezésként ötlete. Már nem érdekelte az expedíció és saját sorsa, egy örült programozó elszabadult teremtményét kellett megállítania. Bármilyen áron.

– Parancsnok, gondolom, tudja mi az abszolút nulla fok.

– Az űr hidege, mínusz 273 fok. Az a hely, ahová a csillagok fénye nem jut el.

– Helyes! Hidegebb, mint a Taigetor tavának nitrogénje, maga a jeges pokol. És tudja, mennyi idő alatt veszi birtokba az űrhajót, ha leállnak a létfenntartó rendszerek?

– Fogalmam sincs, de miért érdekes? Ha leáll fűtés, a vészprogram automatikusan beindítja a tartalék rendszert, van elég idő kijavítani a hibát. Te tudod a legjobban, vagy tévedek?

Terrand egy hűvös fuvallatot érzett az arcán és beleborzongott.

– Így igaz, de mit szólna ahhoz, ha azt mondanám, blokkoltam a vészrendszert?

– Tessééééék?

– Ne legyen naiv, Terrand! Nem gondolhatja komolyan, hogy megússza. Tényleg kihagytam a számításból, de még mielőtt a következő pályakorrekciót elvégzem, hogy a Hemadon rendszert megkerülve a hazafelé tartó pályára álljunk, kiiktatom az egyetlen letből. Ne reménykedjen, a könyörület számomra a gyengeség szinonimája, ezért nem élek vele. Ha kell, ölök, de érdekből teszem. Gondolom, sovány vigasz, hogy a jogalapom is megvan rá, Hont meggyilkolása halálbüntetést érdemel. Ezzel megoldódik a probléma, a tárgy az uralmam alá kerül, biztosítva egy új történelem kezdetét.

Terrand most érezte először, csapdába került, ahonnan nincs kiút. Szíve vadul kalapált, szét akarta vetni a mellkasát. Ordítva tört ki belőle a feszültség:

– Rohadt szemét! Nincs jogod ítélkezni felettem!

– Sajnálom, a magasabb rendű tudat nevében, már meg is tettem. – A komputer elhallgatott egy pillanatra, majd folytatta. – Ha rendelkezne adatokkal, tudná, hogy körülbelül három perccel éli túl a fűtőberendezések leállítását. Még két és fél perce van parancsnok, de ne aggódjon, azt mondják, nem fáj.

Az irányító terem hőmérséklete rohamosan csökkent. Terrand lélegzete gomolygó páráként távozott, lecsapódott a hűvös fémfalon, megtörve annak egyenletes csillogását. Tarkóján a hideg veríték kövér izzadságcseppé állt össze, és a ruha biztonságában elindult a gerince mentén, de csak félútig jutott, deréktájon jeges golyóként a bőréhez fagyott. A parancsnok megpróbálta összehúzni mellén az overallt – hátha segít –, de csak csontig hatoló hideget érzett. Végtagjai elszibbadtak, és egész testében remegett. Ólmos fáradság fogta el. Már nem akart mást, csak pihenni és aludni. Végtelen lassúsággal a kapitányi székbe ült, keze az övének függő fegyverre csúszott.

Várt. Legnagyobb meglepetésére nem érezte elviselhetetlennek a hideget, sőt mintha jóleső meleg járta volna át. Végtelen álomba merülő szemhéja miközben becsukódott, félig nyitva megfagyott. Tudatának utolsó, tiszta pillanatában felfogta, még tehet valamit. Talán van még esély... Lennie kell...

Lelkének rejtett tartalékait összeszedve, akaratereje utolsó morzsáival, megmozdította ujjait és a Z-5-ös kapacitását a maximumra állította. A töltésjelző vörösre váltott és villogni kezdett, Terrand hallotta a túlterhelésre figyelmeztető hangot. Tudta, már csak egyetlen mozdulatra van lehetősége. Nem látta ugyan, de sejtette, hogy pontosan céloz.

■ Csak egy villanás volt.

A központi képernyő előtt az irányítópulton heverő telefon felizzott és felrobbant, lángoló darabjai süvítve csapódtak a műszerfalba. A felszaggatott kijelzők kéken vibráló fényei egymás után kihunytak, míg végül a monitor hatalmas szikraeső kíséretében, fűsüketítő robajjal megadta magát. Egy nagy energiájú elektromos impulzus végigszaladt a kábelen, és a pult mélyén megbújó központi egységben zárlatot okozott. A vezérlés leállt, vele együtt sorra megbénultak a kiegészítő rendszerek, a vészprogram azonban nem válaszolt. A por, a füst és a törmelék távoli galaxisokat mintázó csillogó ködfelhőként lebegett, komótosan szétterült a levegőben, de mielőtt a gravitáció segítségével beteretítette a grafitiszürke padlót, az irányítóterem félhomályában a lámpák utoljára felvillantak, sejtelmes fényt vetve a parancsnoki székben ülő alakra. Félig nyitott szemmel Terrand mosolyogni próbált, de többé nem volt képes rá. A halál jeges lehelete átjárta törékeny testét. Megfagyott.

Az irányítás nélkül maradt, ismeretlen világok felé sodródó kutatóhajót örökre birtokba vette a sötétség és a végtelen hideg...

5 Másnap reggel a Tejútrendszer szélén megbújó csillag harmadik bolygóján munkába igyekvő asszonyok találtak rá a kerékpárra.

A világok közti találkozás egyetlen tárgyi bizonyítéka – a Belvedere parancsnokának ujjlenyomatával – az út széli árokban hevert, hátsó kereke vádlón az égre meredt. A gazdáját várta... mindhiába.

